

Recognition of prior learning
i
Vrednovanje neformalnog i informalnog
učenja u Republici Hrvatskoj

Hrvatska sekcija IEEE

FER, 21.03.2016.

mr.sc. Mislav Balković

Sadržaj

- 1 O ulozi znanja u razvoju društva
- 2 Od kvalifikacijskog okvira do vrednovanja (RPL)
- 3 Koncept vrednovanja
- 4 Trenutno stanje implementacije vrednovanja u EU
- 5 Uvođenje vrednovanja u Hrvatsku, prikaz provedenih istraživanja
- 6 Utjecaj na društvo i obrazovanje

Promjena uloge znanja na tržištu rada ?

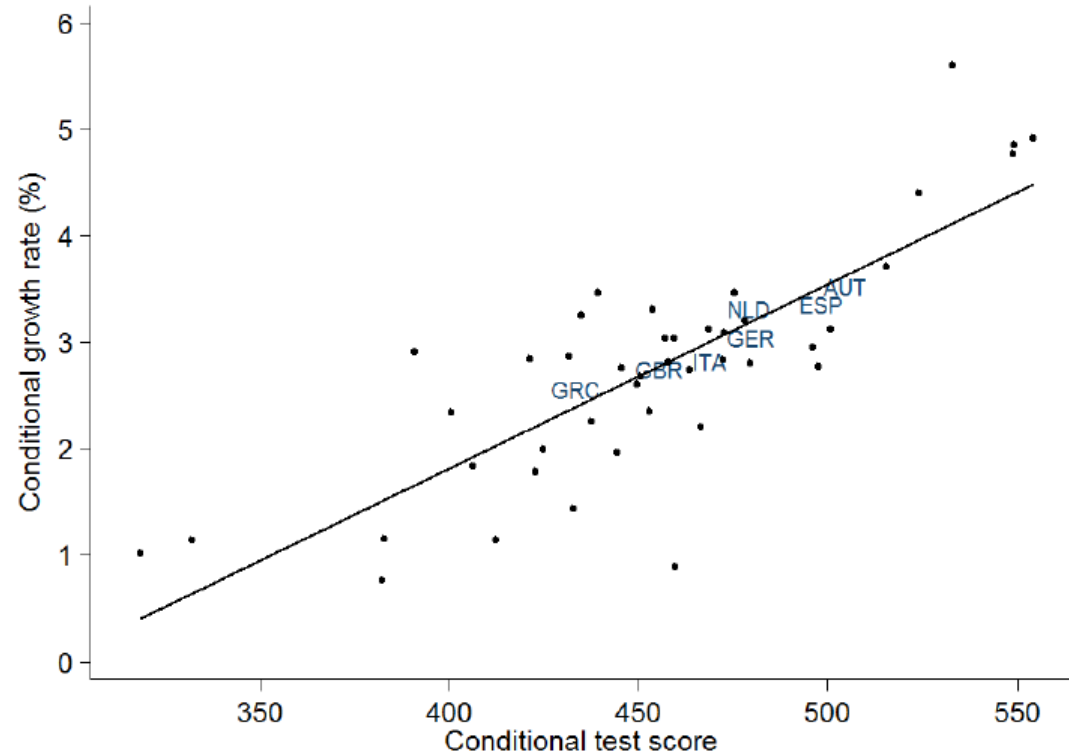
Znanje je temelj
konkurentnosti

„Job for life“ vs.
„Knowledge for job“

Utjecaj tehnologije i
globalizacije

Moblnost na tržištu
rada

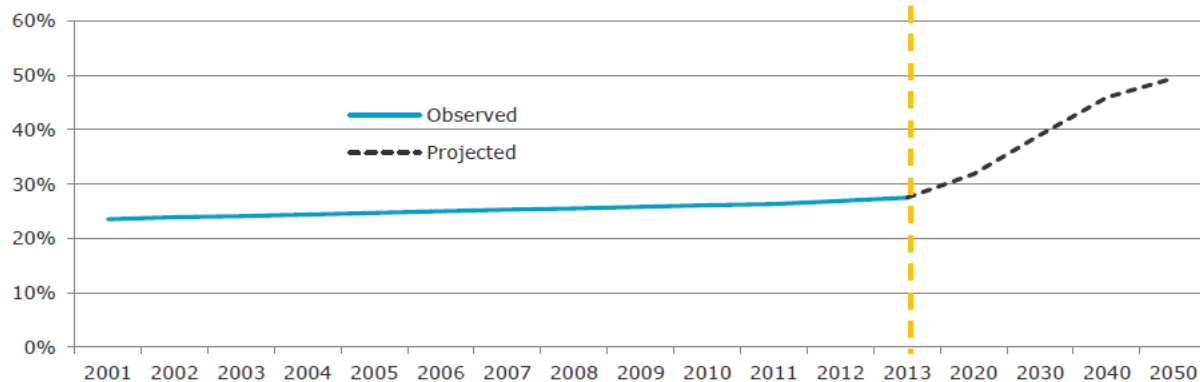
Je li
obrazovanje
zaista važno
?

Izvor: European Expert Network on Economics of Education ENEE
Analytical Report No. 20, Prepared for the European Commission, 2014

Je li
obrazovanje
zaista važno
?

Figure 1.1. Old-age dependency ratio: 2001-2013 figures and projection to 2050

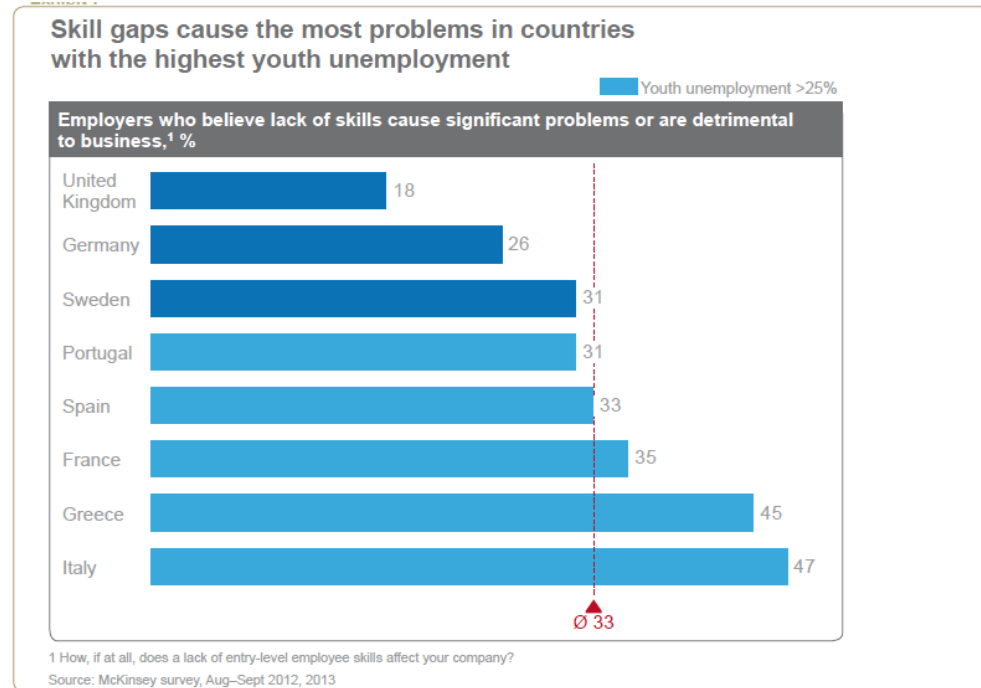
Izvor: Education and Training Monitor 2014 , European Commission, DG EAC

**Stvara li
obrazovanje
mladih
dovoljno
korisne ishode
?**

Izvor: McKinsey, Education to Employment; Getting Europe's Youth to Work, 2014

Što kažu poslodavci ?

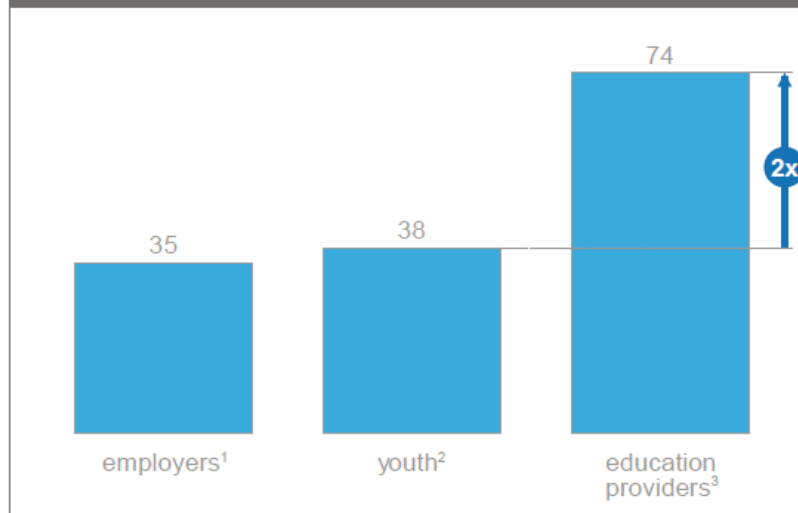

Izvor: McKinsey, Education to Employment; Getting Europe's Youth to Work, 2014

Jesu li u pravu ?

Providers are twice as likely as employers and youth to rate youth as prepared

Respondents who agree that graduates/new hires are adequately prepared, %

¹ Overall, the entry-level employees we hired in the past year have been adequately prepared by their prehire education and/or training.

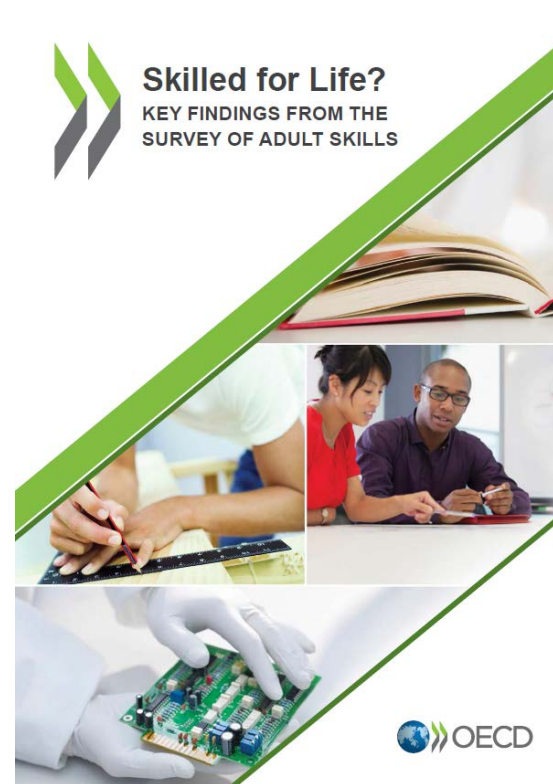
² Overall, I think I was adequately prepared for an entry-level position in my chosen career field.

³ Overall, graduates from my institution are adequately prepared for entry-level positions in their chosen field of study.

Source: McKinsey survey, Aug–Sept 2012, 2013

Izvor: McKinsey, Education to Employment; Getting Europe's Youth to Work, 2014

**A što je sa
odraslima
koji su već
završili
obrazovanje
(16-65) ?**

Sudjelovale u 2013 23 države

5000 testiranih u svakoj državi

Mogu li
se
njihova
znanja
uopće
mjeriti ?

Education and Skills Online

Look at the shoe sale advertisement.
Using the number keys, type your
answer to the question below.

How much would you pay during the
sale if you purchase the two pairs of
shoes shown?

\$

Numeracy item
Level = 3

Running Shoes

SALE! Buy one pair - get the second (of equal or lesser value) for half price!

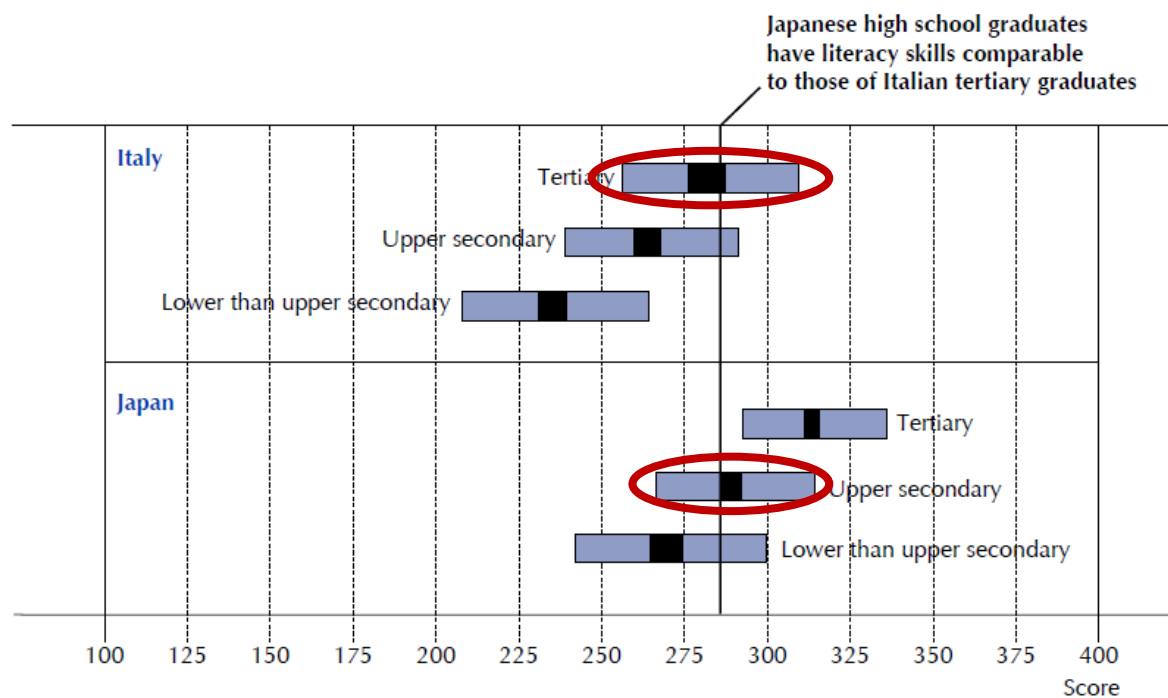

\$29.50

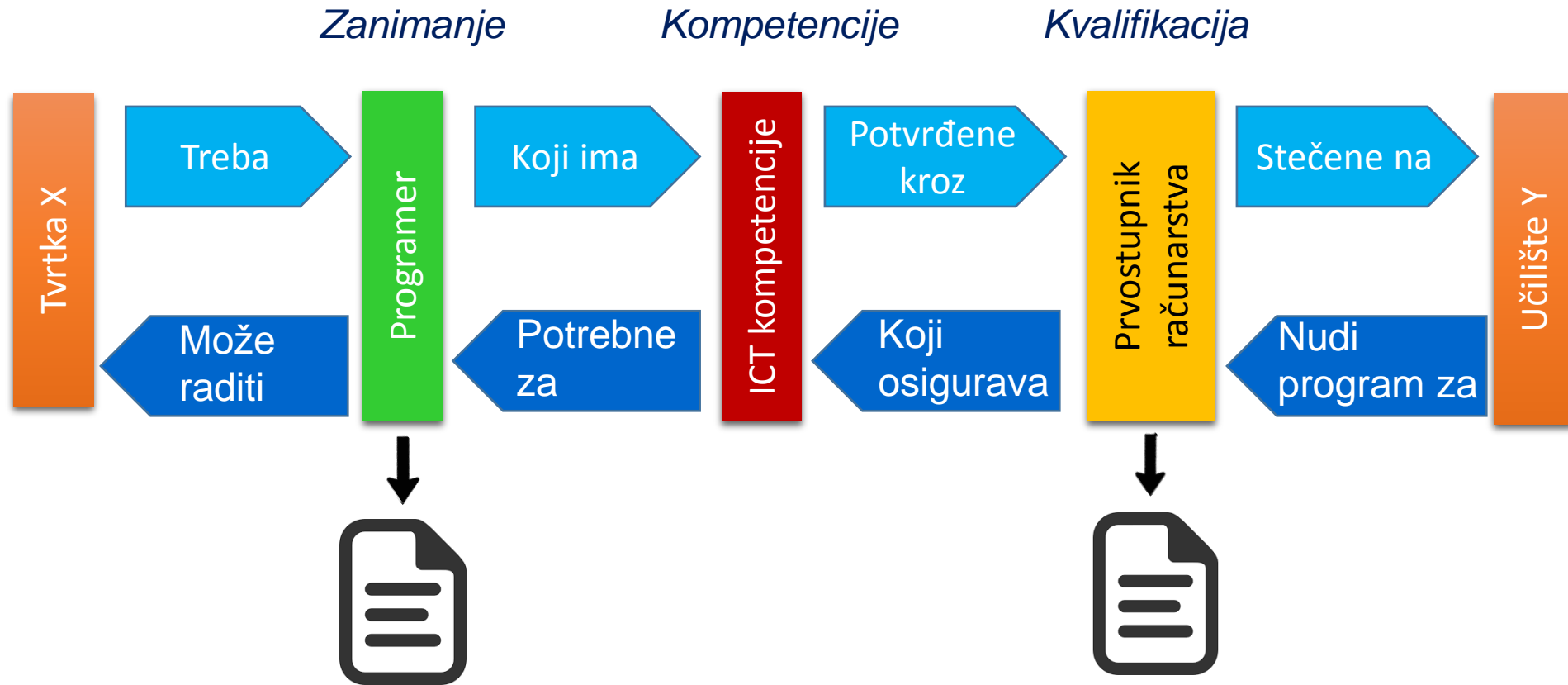
\$34.20

Pa kakvi su rezultati ?

Izvor: OECD PIAAC – Survey of adult skills , 2013

Koncept kvalifikacijskog okvira

SZ - Potrebna znanja i vještine za rad

SK – Sadržaj i struktura kvalifikacije

„Kompetencije su znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost.” (Zakon o HKO)

Kvalifikacijski okvir. Hir, obveza ili potreba ?

Može biti „policy” podloga za reforme

U mnogim zemljama „loše”
postavljen

Uvijek ima zagovornike i oponente

Danas ga uvodi oko 155 država

Uloge kvalifikacijskih okvira ?

Jasnoća sadržaja kvalifikacije uvođenjem ishoda učenja

Bolja usklađenost obrazovanja i tržišta rada

Prikupljanje i prijenos kreditnih bodova

Priznavanje neformalnih i informalnih kompetencija

Osiguravanje kvalitete

Mobilnost radne snage

**Što sve to
točno znači za
sustav
obrazovanja ?**

Uvođenje provjera znanja
temeljem ishoda učenja

Novi studijski programi, novi
moduli i predmeti

Moguće promjene nekih
upisnih politika

Dosadašnji rezultati uvođenja kvalifikacijskih okvira u svijetu ?

Kao zajednički korisni elementi koje je moguće prepoznati u nizu implementacija su (Chakroun, 2010; Keating, 2008; Raffe, 2012; Tuck, 2007):

- potpora pristupanju i izuzeće od obveza pohađanja dijela obrazovanja te
- povećana mobilnost osoba koje sudjeluju u obrazovanju.

ANNEX III

Common Principles for Quality Assurance in Higher Education and Vocational Education and Training in the context of the European Qualifications Framework

When implementing the European Qualifications Framework, quality assurance — which is necessary to ensure accountability and the improvement of higher education and vocational education and training — should be carried out in accordance with the following principles:

- quality assurance policies and procedures should underpin all levels of the European Qualifications Framework,
- quality assurance should be an integral part of the internal management of education and training institutions,
- quality assurance should include regular evaluation of institutions, their programmes or their quality assurance systems by external monitoring bodies or agencies,
- external monitoring bodies or agencies carrying out quality assurance should be subject to regular review,
- quality assurance should include context, input, process and output dimensions, while giving emphasis to outputs and learning outcomes,
- quality assurance systems should include the following elements:
 - clear and measurable objectives and standards, guidelines for implementation, including stakeholder involvement,
 - appropriate resources,
 - consistent evaluation methods, associating self-assessment and external review,
 - feedback mechanisms and procedures for improvement,
 - widely accessible evaluation results,
- quality assurance initiatives at international, national and regional level should be coordinated in order to ensure overview, coherence, synergy and system-wide analysis,
- quality assurance should be a cooperative process across education and training levels and systems, involving all relevant stakeholders, within Member States and across the Community,
- quality assurance orientations at Community level may provide reference points for evaluations and peer learning.

Koje su
policy
implikacije
?

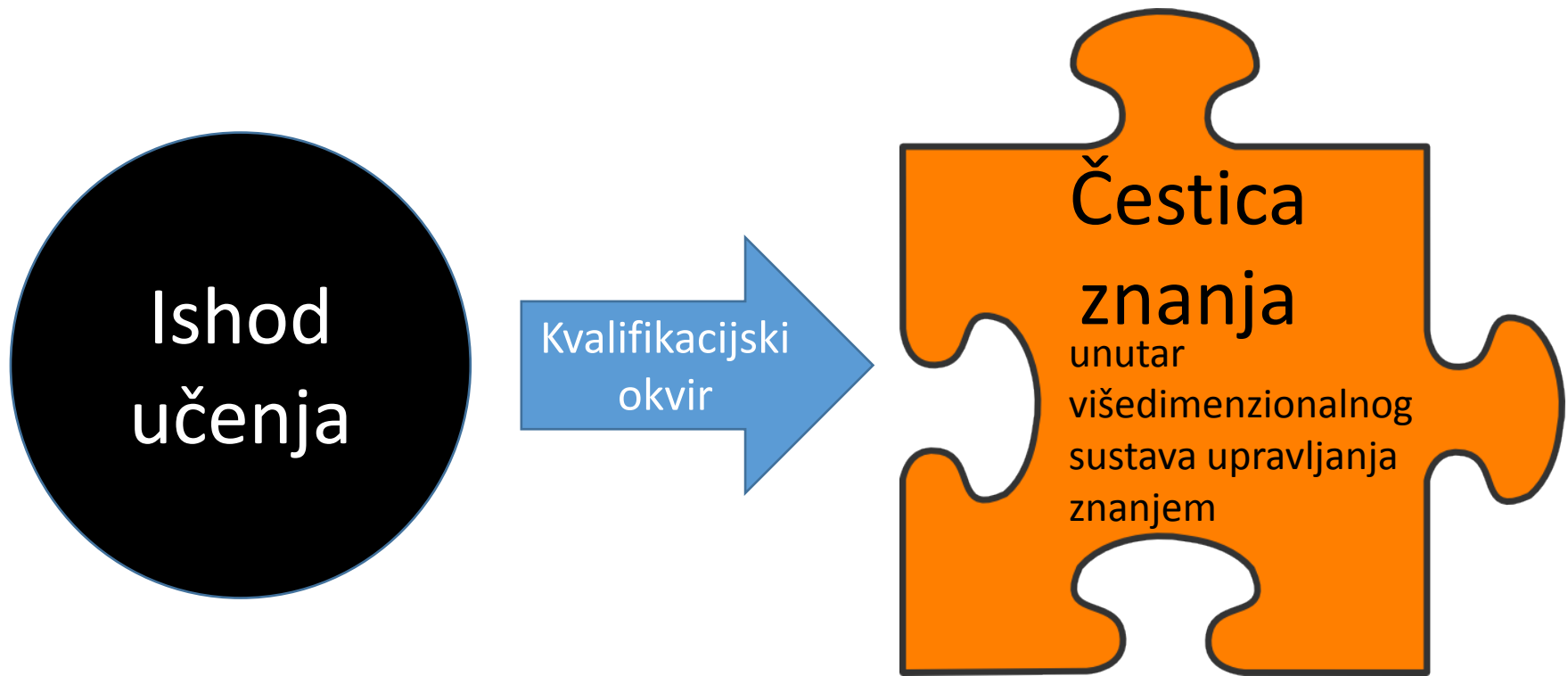
1. priznavanje prethodnog učenja (engl. Recognition of prior learning – **RPL**) – koristi se u Sjedinjenim državama, Australiji, Južnoj Africi, dijelom u UK i drugim državama
2. vrednovanje neformalnog i informalnog učenja (engl. Validation of non-formal and informal learning – **VNFIL**) – koristi se u EU službenim dokumentima
3. priznavanje, vrednovanje i akreditiranje učenja (engl. Recognition, validation and accreditation of learning – **RVA**) – koristi ga UNESCO
4. provjera prethodnog učenja (engl. Prior learning assessment – **PLA**) – koristi se u dijelu UK
 - provjera prethodnog učenja (engl. assesment of prior learning – **APL**)
 - akreditiranje prethodnog certificiranog učenja (engl. Accreditation of prior certified learning – **APCL**)
 - akreditiranje prethodnog iskustvenog učenja (engl. Accreditation of prior experiential learning – **APEL**)
5. provjera i priznavanje prethodnog učenja (engl. Prior leraning assesment and recognition – **PLAR**) – koristi se u Kanadi

Što je vrednovanje neformalnog i informalnog učenja ?

*„Potvrda kompetentnog tijela da su **ishodi učenja** (znanja, vještine i kompetencije) stečeni od strane pojedinca u formalnom, neformalnom ili informalnom procesu **provjereni** u odnosu na predefiniране kriterije i da zadovoljavaju zahtjeve standarda vrednovanja. Vrednovanje obično dovodi do certifikacije.“*

(Cedefop - European Centre for the Development of Vocational Training, 2009)

Što je to ishod učenja ?

„Ishodi učenja (engl. *Learning Outcomes*) su *kompetencije* koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja.” (Zakon o HKO)

Znanje može biti rezultat učenja.

1. Ishodi učenja su zapravo samo želje nastavnika što bi student trebao biti sposoban napraviti nakon učenja. Kao nastavnik nemam obvezu za svakog svog studenta potvrditi da su ih studenti zaista i stekli.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

5. Ishodi učenja su zapravo kompetencije koje je student stekao učenjem i dokazao kroz ispit. Ja sam kao nastavnik odgovoran potvrditi da je svaki student koji je kod mene položio ispit stekao ishode učenja navedene na mom kolegiju.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

10. Kolegij koji student polaže ima ukupno 4 ishoda učenja. Provedeni ispit je pokazao da student zadovoljava tri ishoda učenja, čak zna i dosta više od standarda izrečenog ishodom učenja, ali nije zadovoljio četvrti odnosno nije u stanju napraviti ono što je izrečeno tim ishodom učenja. Ishodi su usmjereni na četiri razmjerno neovisna elementa znanja. Kod mene bi takav student položio čitav kolegij ali sa nešto nižom ocjenom.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

13. Razina studijskog programa odnosno razina ishoda učenja (glagoli, samostalnost, odgovornost, deskriptori) mi zapravo onemogućuje da ispitna pitanja za ocjenu dovoljan prilagodim grupi slabijih studenata odnosno da ih „olakšam“.

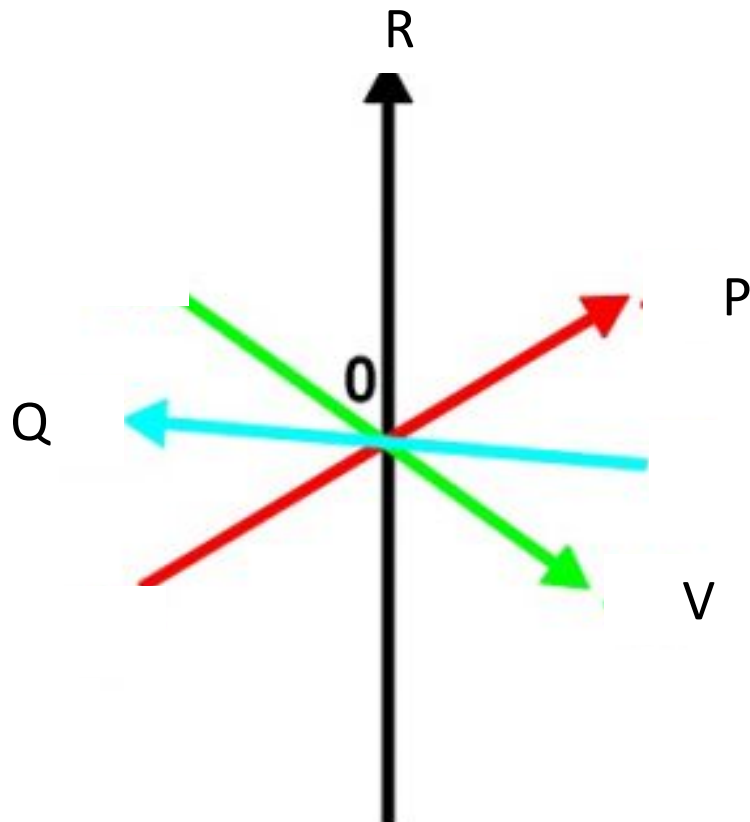
uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

14. Kako bi osigurali jednaku razinu kompleksnosti ispita za istu obrazovnu razinu i iste kvalifikacije (npr. prvostupnik strojarstva), bilo bi korisno kada bi nastavnici iz istog područja sa različitih ustanova jedni drugima evaluirali ispitna pitanja prije nego ih dobiju studenti, pazeći tako da se negdje ne kompromitira razina kvalifikacije.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Čestica znanja u n-dimenzionalnom prostoru

3

\vec{e}_R

8 razina sa podrazinama

\vec{e}_V

1 do ∞ , rezolucija 1, 3 vrste bodova

\vec{e}_P

26 sektora + pdosektori

\vec{e}_Q

Osobna razina (bodovi / ocjena) i
instiucijska razina (ocjena)

$$\overrightarrow{\text{Čestica znanja FX 12}} = (\text{HKO razina 5})\vec{e}_R + (1 \text{ ECTS})\vec{e}_V + (\text{Računarstvo})\vec{e}_P + (95\%)\vec{e}_Q$$

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja - svrha

- Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja je način da se postojeća znanja, vještine i stavovi „*učine vidljivima*“ (Cedefop, 2008)
- Vrednovanje predstavlja kraći i razmjerno jednostavniji put u razvoju ljudskih potencijala na razini nacionalnih država.
- Vrednovanje pojedincu osigurava bolju zapošljivost i bolju poziciju za daljnji razvoj karijere, jer se formaliziranjem postojećih kompetencija stvara osnova za izgradnju novih i dodatnih kvalifikacija, preskačući formalni obrazovni proces tamo gdje adekvatna znanja i vještine već postoje i gdje su postupkom vrednovanja ona potvrđena.

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja – motivi za uvođenje

- Poboljšanje ukupne efikasnosti sustava obrazovanja kroz olakšani pristup kvalifikacijama i obrazovnim programima
- Potpora gospodarstvu
- Socijalna uključenost / socijalna pravednost
- Poticaj razvoju ljudskih potencijala
- Poticaj od strane dionika

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja – proces

Faze procesa vrednovanja				
Forde 2010	EU smjernice 2009	Souto-Otero 2010	EU preporuke 2012	EU smjernice 2015
utvrđivanja svrhe vrednovanja	orijentacija polaznika	identifikacija	identifikacija	identifikacija
identifikacija potrebnih dokaza				
provjera znanja	provjera znanja	provjera	provjera znanja	dokumentacija
interpretacija rezultata i donošenje odluke o ishodu			certificiranje	provjera znanja
zapis i objava rezultata			dokumentacija	dokumentacija
naknadno praćenje i osiguravanje kvalitete	evaluacija procesa			

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja – metode

- **Metode za izdavanje dokaza o znanjima i vještinama**
 - 1. Ispiti i različite vrste testiranja
 - 2. Konverzacijske metode
 - 4. Promatranje izvršenja zadataka
 - 5. Simulacije
 - 6. Dokazi o rezultatima rada
- **Metode za prezentiranje dokaza o znanjima i vještinama**
 - 1. Materijalni dokazi
 - 2. Životopis
 - 3. Portfelj dokaza

Iskustva ranih implementacija vrednovanja i novi smjerovi razvoja

- *„čini se da tip vrednovanja koji se koristi determinira što ćemo saznati o prethodno stečenom znanju kandidata.“* (Dochy, Segers, & Buehl, 1999).
- U Austrijskom se izvještaju (Luomi-Messerer, 2014) također navodi kako: *„metoda portfelja sama za sebe ne može biti dovoljna za uspostavu povjerenja u nečije kompetencije.“*,
- Belgijski izvještaj (Kritikos, 2014) naglašava: *„...obično je vrlo teško ocijeniti nečije kompetencije smo temeljem portfelja.“*

Koncept „jednake vrijednosti“

„Promicanje jednake vrijednosti ishoda učenja formalnog, neformalnog i informalnog učenja je nužno. Kompetencije koje je svaki pojedinac stekao putem neformalnog i informalnog učenja trebale bi biti tretirane jednako kao i one stečene putem formalnog učenja.“

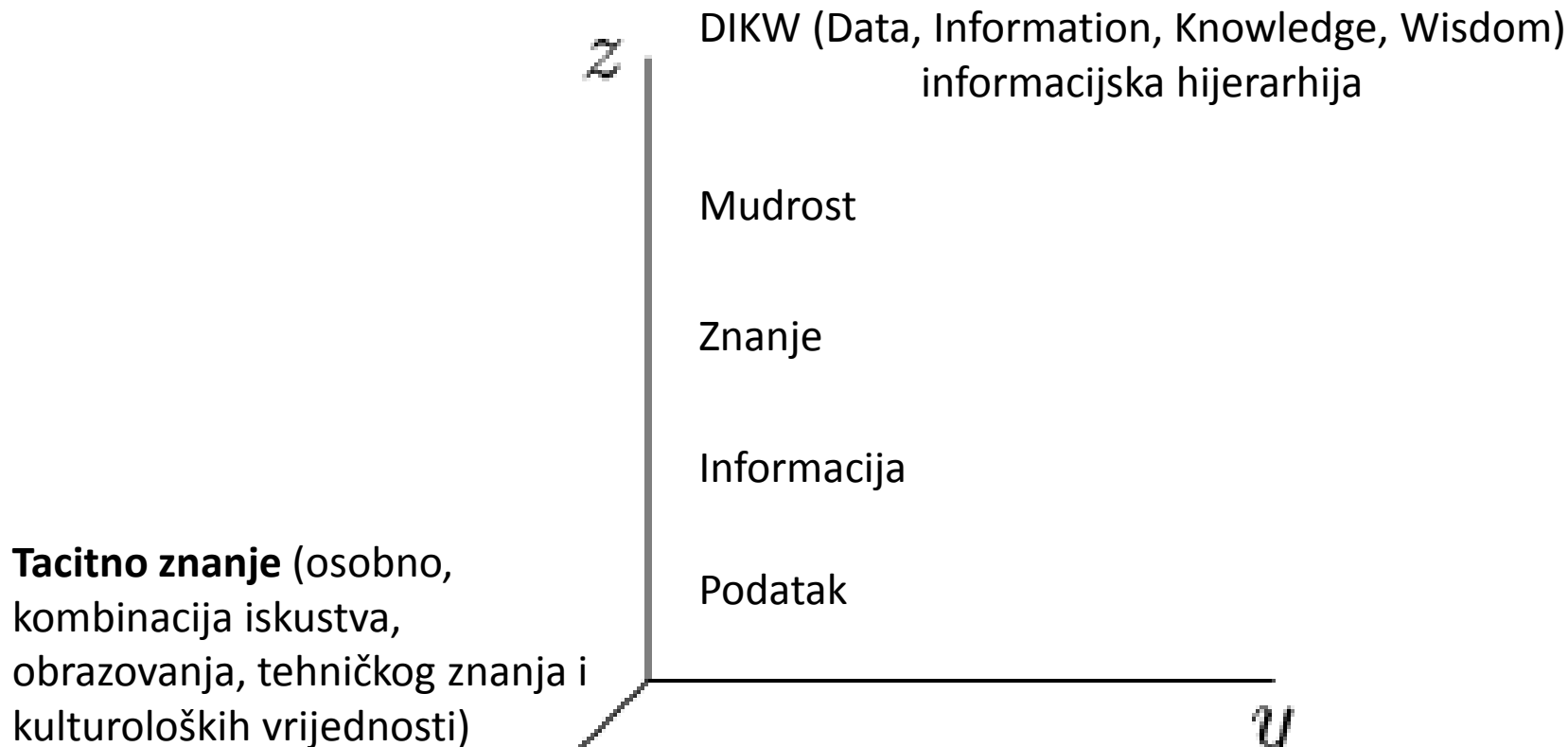
(UNESCO, 2012)

*„Kvalifikacije ili njihovi dijelovi koje je moguće stjecati kroz vrednovanje moraju odgovarati propisanim standardima **koji su isti odnosno ekvivalentni** onima primijenjenim za stjecanje kvalifikacija u formalnom obrazovanju.“*

(Council of the European Union, 2012)

Upravljanje znanjem

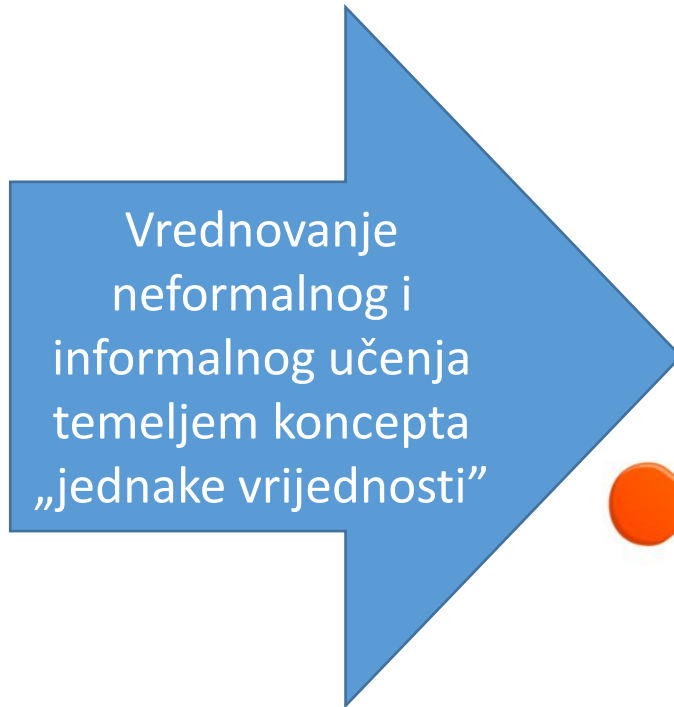
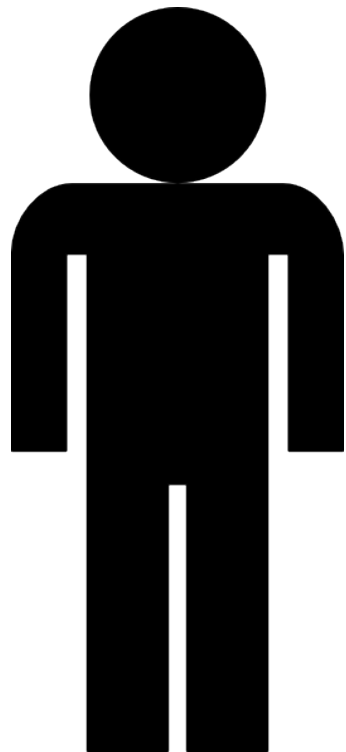
3

Eksplicitno znanje (izraženo, iskazuje se brojkama i slovima, može biti pohranjeno te lako pretraživano)

Kodificirano u dimenzijske „domene“:
R – razina, **V** – volumen, **P** – profil i **Q** – kvaliteta

$$\vec{LO} = R\vec{e}_R + V\vec{e}_V + P\vec{e}_P + Q\vec{e}_Q$$

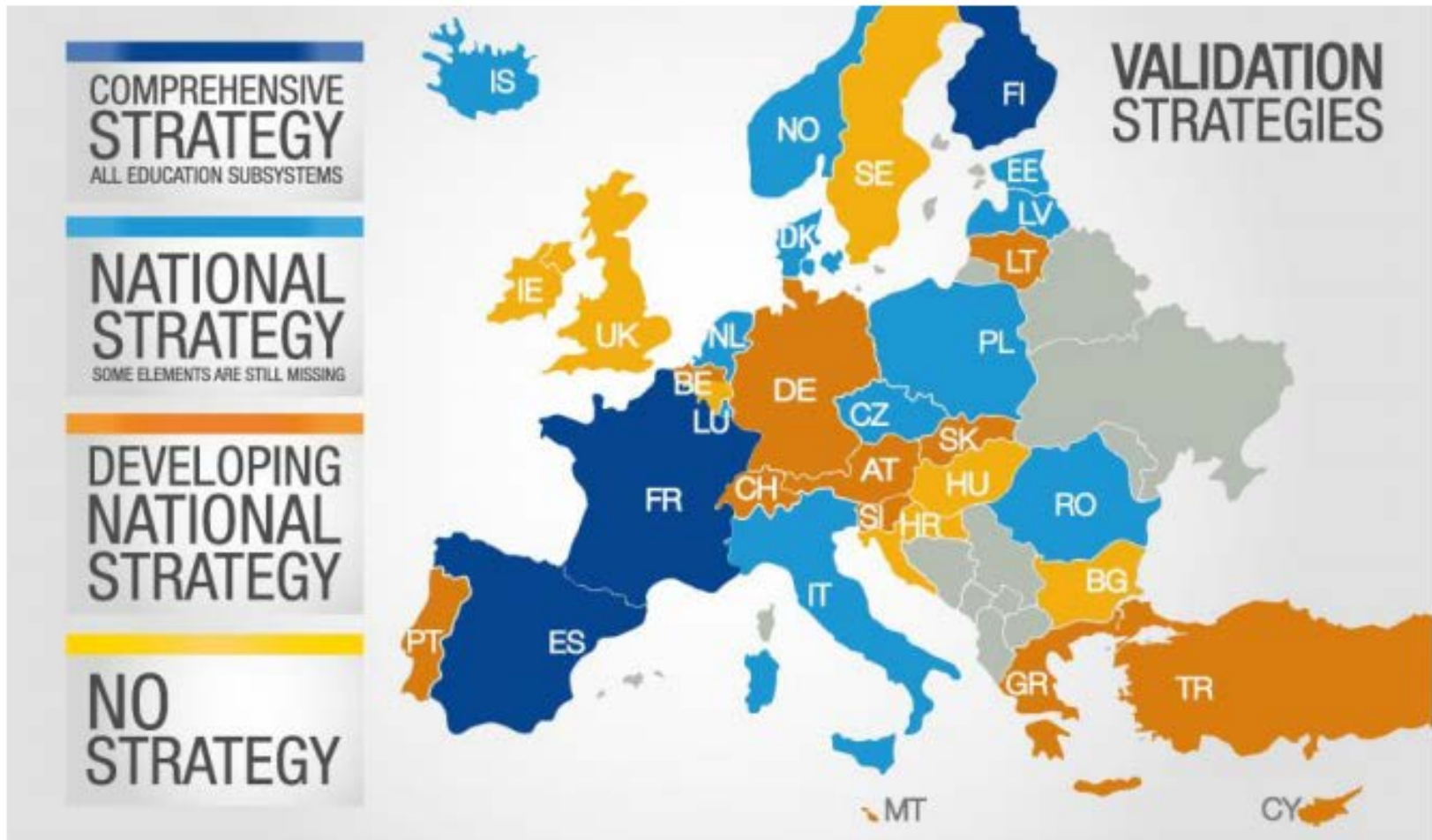
Vrednovanje
neformalnog i
informalnog učenja
temeljem koncepta
„jednake vrijednosti”

Čestice
znanja
(od tacitnog ka
eksplicitnom)

„Kvalifikacije ili njihovi dijelovi koje je moguće stjecati kroz vrednovanje moraju odgovarati propisanim standardima koji su isti odnosno ekvivalentni onima primijenjenim za stjecanje kvalifikacija u formalnom obrazovanju.” (Vijeće EU 2012)

Vrednovanje – stanje u EU 2015

Vrednovanje – stanje u EU 2015

Progress towards key principles in arrangements for validation (2010-2014)

	Trends –number of countries			
	Good development	Efforts need to be stepped up	Urgent action is needed	No information
Information, advice and guidance on benefits, opportunities and procedures	12 (+7)	14 (=)	5 (-6)	5 (+1)
Guidance and counselling is readily accessible	19 (=)	9 (+4)	4 (-3)	4 (+1)
Links to NQFs and in line with EQF	19 (+7)	17 (-1)	0 (-4)	0 (=)
Compliance with agreed standards equivalent to qualifications obtained through formal education programmes	20 (+6)	13 (-4)	2 (+1)	1 (-1)
Transparent QA measures are in line with existing QA frameworks to support reliable, valid and credible assessment	15 (+4)	13 (+2)	8 (-3)	0 (-1)
Provision is made for the development of professional competences of staff across all sectors	7 (+1)	2 (=)	26 (+3)	1 (-2)
Synergies between validation and credit systems (ECTS and ECVET)	27 (+6)	5 (-1)	4 (-3)	0 (=)
Disadvantaged groups are particularly likely to benefit from validation	8 (+3)	12 (+2)	12 (-4)	4 (+1)
Individuals who are unemployed have the opportunity to undergo a 'skills audit' within 6 months of an identified need	0 (n.a.)	17 (n.a.)	19 (n.a.)	0 (n.a.)
The use of EU transparency tools is promoted:				
■ Europass Framework	7	10	13	6
■ Youthpass	3	8	17	8

Source: 2014 European Inventory for validation. Key= (n.a.) information not available. Data on performance comes from the country fiches and country reports (see Annex 1, Synthesis Report).

Vrednovanje – stanje u EU 2015

zakonska rješenja i pristupi

- Vrednovanje je zakonom definirano kao ljudsko pravo (Francuska, Norveška i dijelom u Slovenija),
- Vrednovanje je nametnuto kao obveza obrazovnim ustanovama (Švedska obvezuje visokoškolske ustanove),
- Vrednovanje je vezano uz određene političke ciljeve i postoji posebno financiranje (Španjolska i Latvija),
- Vrednovanje je pozicionirano unutar dizajna standarda kvalifikacija (u Finskoj i Belgiji se neke cjelovite kvalifikacije mogu dodijeliti i samo na temelju vrednovanja),
- Uspostavljene su procedure koje potiču pristup daljnjem obrazovanju ili zapošljavanju (U Austriji je moguće dobiti cjelovitu srednjoškolsku kvalifikaciju izbjegavajući u potpunosti formalno obrazovanje, ukoliko kandidat položi iste ispite kao i učenici u formalnim programima).
- Tri države: Francuska, Malta i Turska imaju jedinstveno zakonsko rješenje koje pokriva područje vrednovanja na svim razinama kvalifikacija, dok je pak u većini europskih država (20) vrednovanje regulirano višestrukim zakonskim rješenjima ovisno o razini kvalifikacija.

Uvođenje sustava vrednovanja RH - cilj istraživanja

Cilj istraživanja je bilo utvrditi i detaljno opisati nužne elemente modela sustava priznavanja i vrednovanja neformalnog i informalnog učenja u Republici Hrvatskoj temeljene na konceptu jednake vrijednosti.

(jer bi takav model tacitno znanje pojedinaca učinio eksplicitnim i kodificiranim unutar višedimenzijskog sustava upravljanja znanjem)

Model sustava priznavanja i vrednovanja

- Elementi modela
- Upravljanje informacijama i dokumentima
- Upravljanje znanjem, taksonomije i hijerarhijska struktura, kodiranje čestica znanja

Model informacijskog sustava

- Arhitektura sustava
- Relacijski model informacija
- Engl. „use cases”
- Interoperabilnost

Ključna istraživačka pitanja

IP1 - Koji su **elementi učinkovitih nacionalnih kvalifikacijskih okvira** i **kako su oni povezani sa vrednovanjem** neformalnog i informalnog učenja, te **što od njih je potrebno implementirati u Republici Hrvatskoj?**

IP2 - Kakav **organizacijski i upravljački model vrednovanja** neformalnog i informalnog učenja **dionici smatraju efikasnim i održivim** u Hrvatskom kontekstu?

IP3 - Koja su **očekivanja dionika** i kakve su **najbolje prakse** i metode osiguravanja kvalitete, relevantnosti i pouzdanosti vrednovanja neformalnog i informalnog učenja?

IP4 - Kako bi trebao biti strukturiran **potporni informacijski sustav za vrednovanje** neformalnog i informalnog učenja u Republici Hrvatskoj?

Struktura istraživanja

Tip istraživanja	Istraživanja iz sekundarnih izvora	Izvorno istraživanje
Pripremno istraživanje	Sistematski pregled literature	Kvantitativno istraživanje 1 (on-line), Fokus grupa 1 (kvalitativno istraživanje)
Deskriptivno istraživanje		Fokus grupe 2 - 5 (kvalitativno istraživanje) Kvantitativno istraživanje 2, 3 i 4
Vrednovanje elemenata modela		Strukturirani intervju (kvalitativno istraživanje)

Veza istraživačkih pitanja i područja istraživanja te broj čestica unutar instrumenata izvornog istraživanja.

IP1					IP2					IP3		IP4		
Pod1 kvalifikacijski okvir	Pod2 jednaka vrijednost	Pod3 razlozi uvođenja	Pod4 Podrška poslodavca / promocija	Pod5 Korisnost znanja / certifikata	Pod6 cijena i plaćanje	Pod7 organizacije za provedbu	Pod8 postupak provedbe	Pod9 stručnjaci	Pod10 dodjela kvalifikacije	Pod11 pravo pristupa	Pod12 način provjere znanja	Pod13 sustav osiguravanja kvalitete	Pod14 dokumentiranje	Pod15 ICT sustav
10-12	12-13	5-6	4-5	10-11	5-6	8-9	13-14	4-5	21-23	3-4	9-11	8-10	5-6	6-7

Plan provedenih istraživanja

Elementi znanstvenoistraživačkog rada pri uspostavi sustava vrednovanja		2013					2014												2015													
Faza	Aktivnost	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Teoretsko - analitiča	Sistematski pregled literature																															
Empirijsko - istraživačka	K1 Kvantitativno istraživanje 1 (on-line) - prikupljanje podataka																															
PREDISTRAŽIVANJE	K1 Kvantitativno istraživanje 1 (on-line) - analiza podataka																															
	F1 Fokus grupa 1																															
	F1 Fokus grupa 1 - analiza podataka																															
	F2 Fokus grupa 2																															
	F2 Fokus grupa 2 - analiza podataka																															
	F3 Fokus grupa 3																															
	F3 Fokus grupa 3 - analiza podataka																															
	F4 i F5 Fokus grupe 4 i 5																															
F4 i F5 Fokus grupe 4 i 5 - analiza podataka																																
ISTRAŽIVANJE	K2 Kvantitativno istraživanje 2 - prikupljanje podataka																															
	K2 Kvantitativno istraživanje 2 - analiza podataka																															
	K3 Kvantitativno istraživanje 3 - prikupljanje podataka																															
	K3 Kvantitativno istraživanje 3 - analiza podataka																															
	K4 Kvantitativno istraživanje 4 - prikupljanje podataka																															
	K4 Kvantitativno istraživanje 4 - analiza podataka																															
	S Strukturirani intervju - prikupljanje podataka																															
	S Strukturirani intervju - analiza podataka																															
Modeliranje sustava vrednovanja	Izrada elemenata modela sustava vrednovanja																															
Modeliranje informacijskog sustava	Izrada elemenata modela informacijskog sustava																															

LEGENDA

	osnovno odvijanje aktivnosti
	dopuna elemenata aktivnosti
	objava/predaja znanstvenog članka

Glavni nalazi

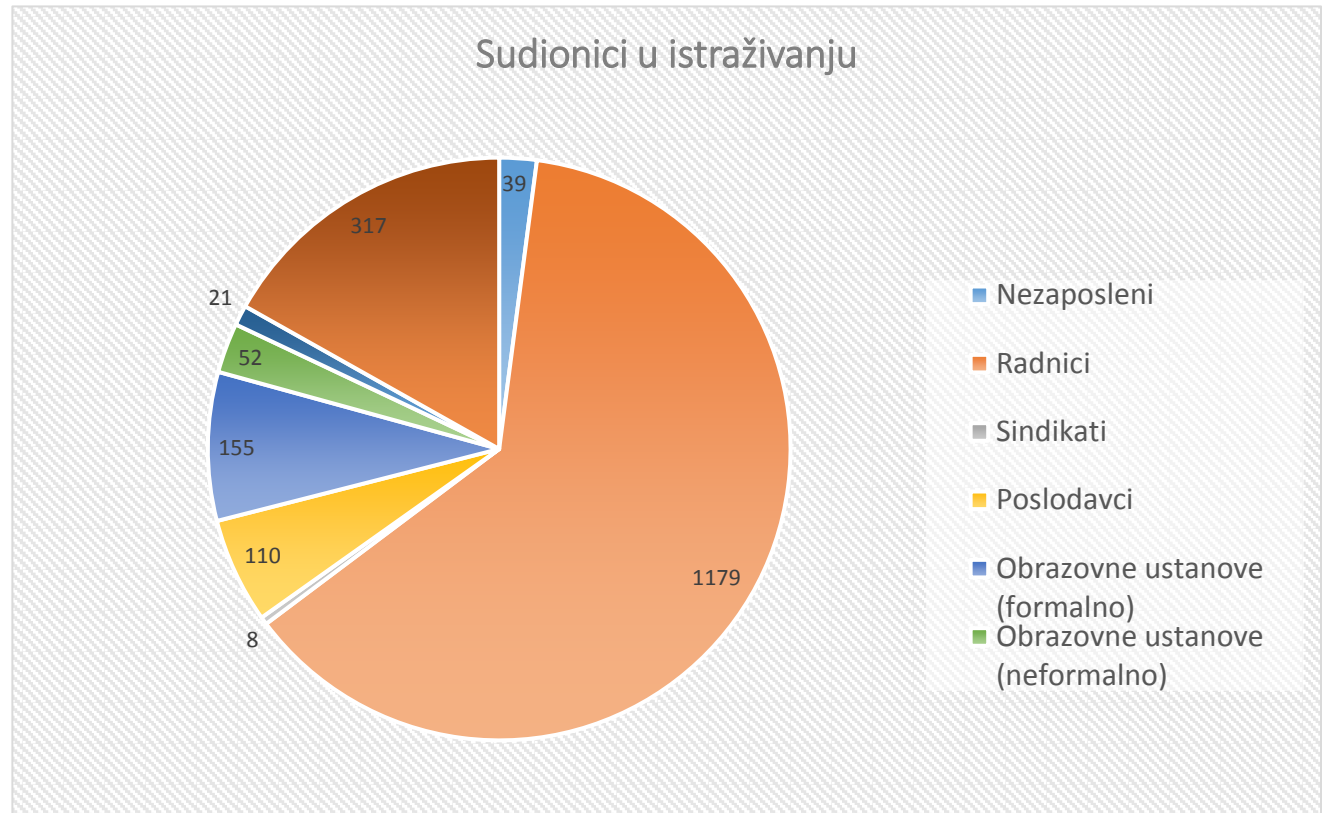
Instrument 1

- On-line anketa u trajanju od 3 tjedna studeni 2013
- Ukupno 40 pitanja od toga 23 Likertovog tipa sa bipolarnom „forced choice” distribucijom sa 4 + 1 odgovorom
- 1881 ispitanik odgovorio na anketu

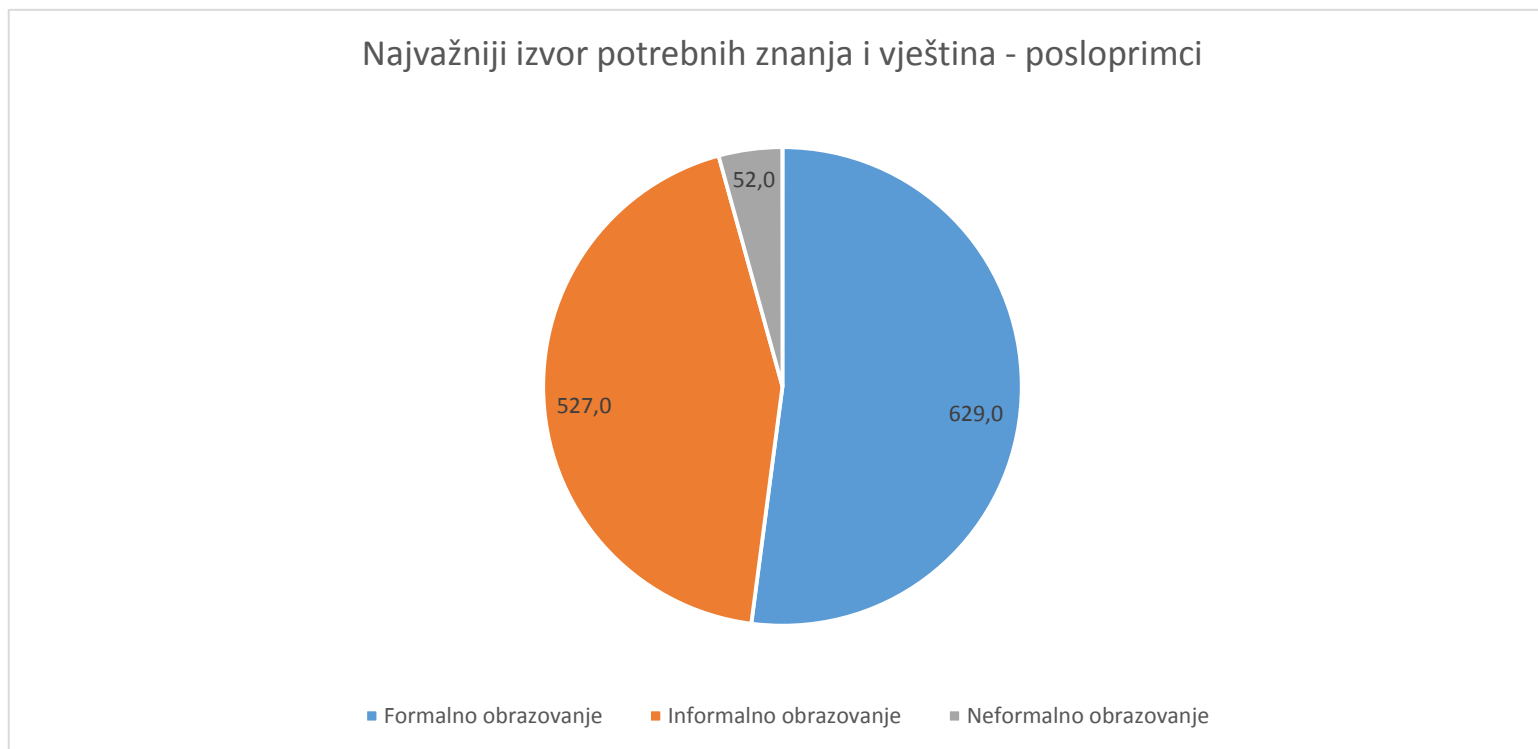
Glavni nalazi

Instrument 1

Glavni nalazi

Instrument 1

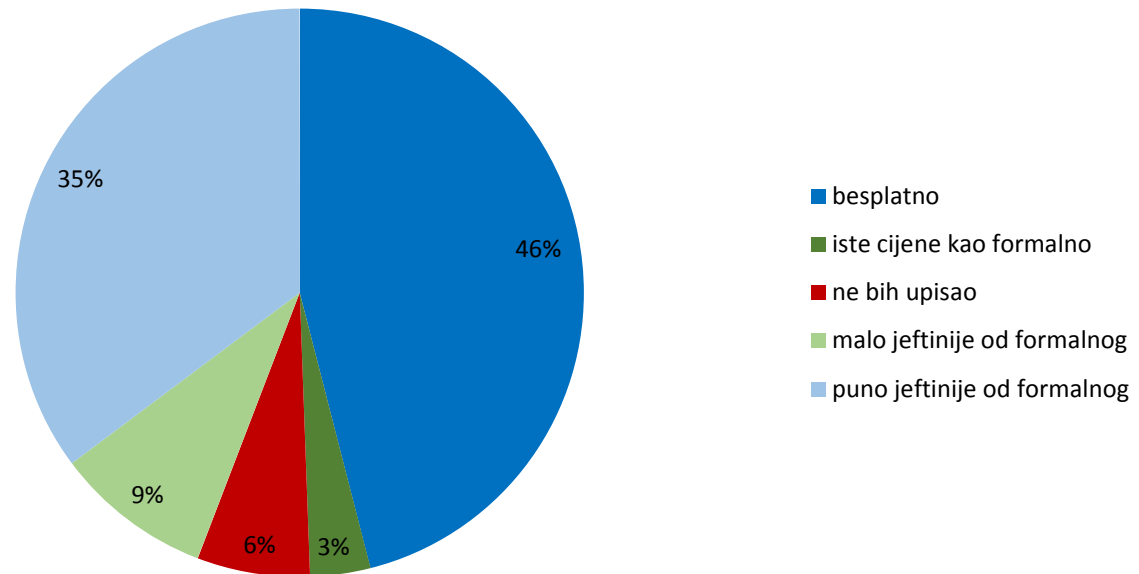
Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost
Competitive Croatian Higher Education for Better Employment
Projekt sufinancira Europska unija (IPA4.1.3.1.06.01.c10)

Glavni nalazi

Instrument 1

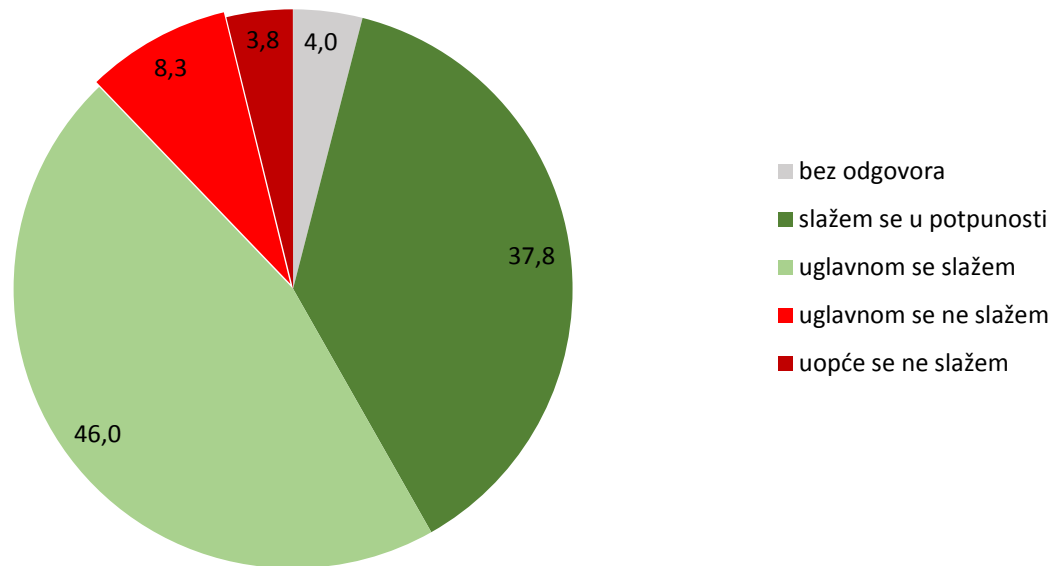
Pristupio/la bih priznavanju kad bi ono bilo...

Glavni nalazi

Instrument 1

Priznavanje bi trebalo biti moguće za sve razine i vrste obrazovanja (%)

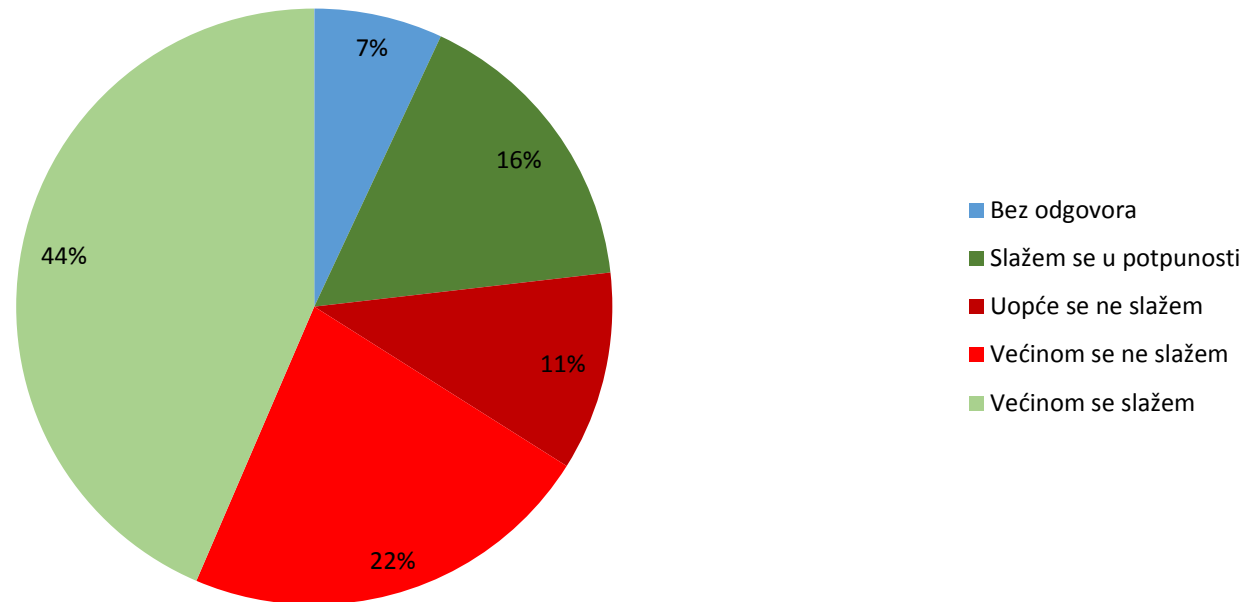
Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost
Competitive Croatian Higher Education for Better Employment
Projekt sufinancira Europska unija (IPA4.1.3.1.06.01.c10)

Glavni nalazi

Instrument 1

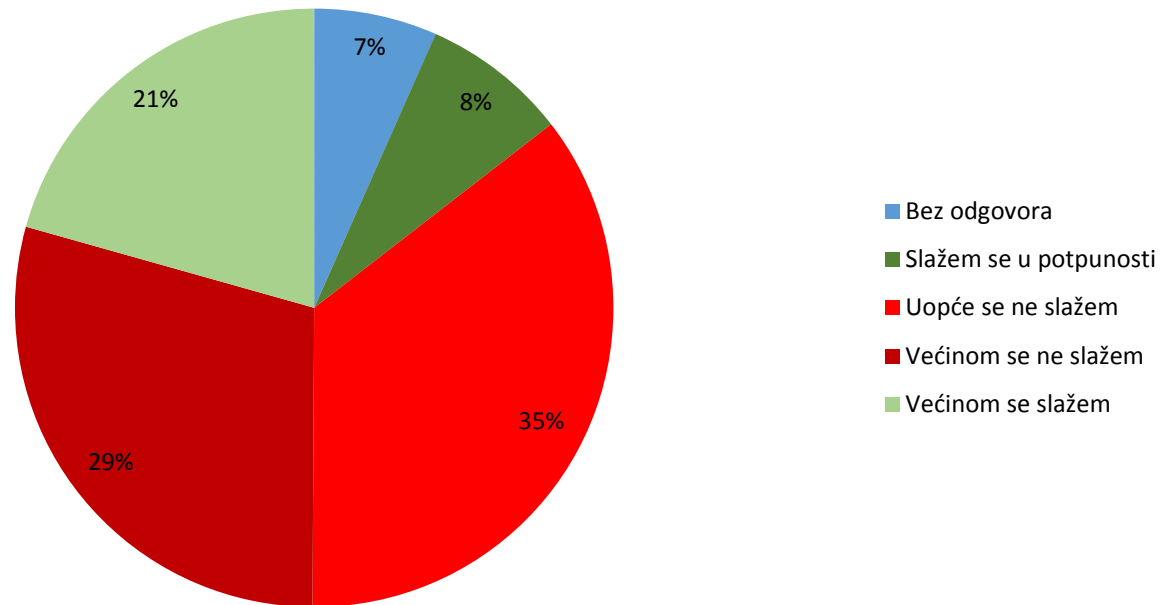
Mogućnost kvalifikacije za 50% nastave + priznavanje

Glavni nalazi

Instrument 1

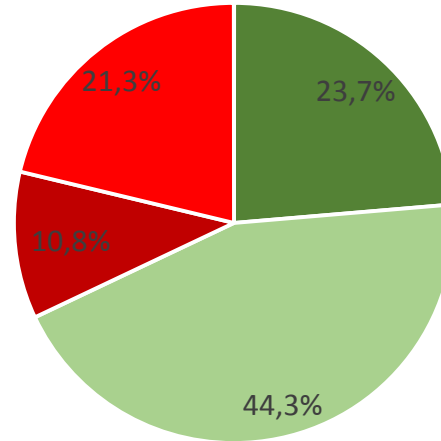
Mogućnost kvalifikacije za 10% nastave + priznavanje

Glavni nalazi

Instrument 1

Priznavanjem bi trebalo biti moguće dodijeliti cijelu kvalifikaciju

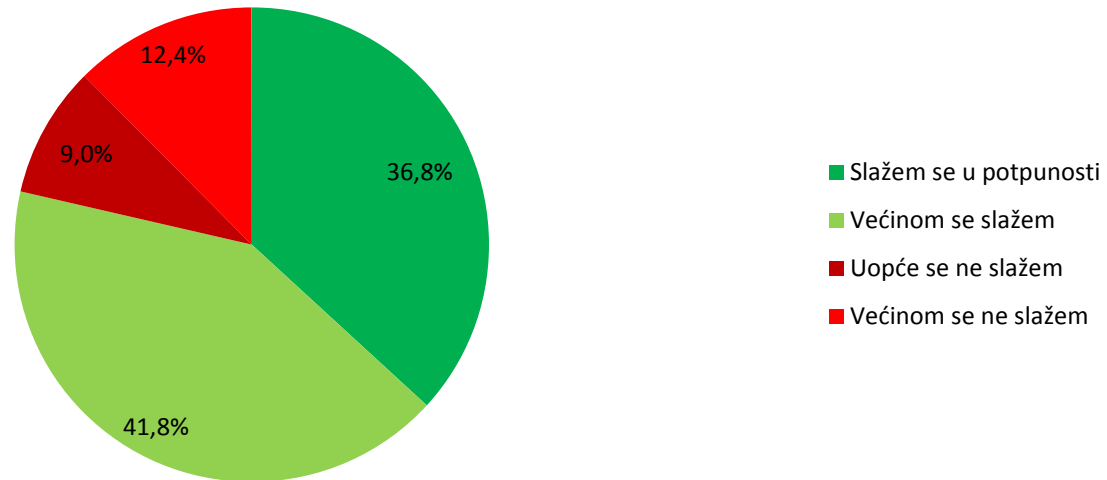
■ Slažem se u potpunosti ■ Većinom se slažem ■ Uopće se ne slažem ■ Većinom se ne slažem

Glavni nalazi

Instrument 1

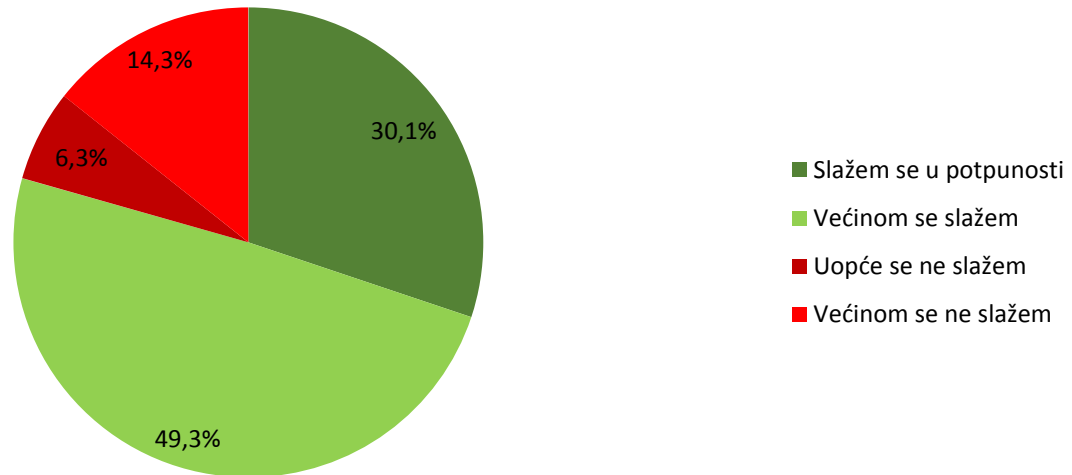
Certifikat bi trebao biti temelj oslobađanja od dijela nastave

Glavni nalazi

Instrument 1

Certifikat bi poslodavac trebao tretirati isto kao i potvrdu o formalnom obrazovanju

Glavni nalazi

Instrument 2

- anketa provedena nad 70 predstavnika visokog obrazovanja u studenom i prosincu 2014
- Ukupno 22 pitanja od toga 20 Likertovog tipa sa „ekvidistantnom” distribucijom sa 5 + 1 odgovorom

Glavni nalazi

Instrument 2

Ovlaštenje za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja i dodjelu certifikata u visokom obrazovanju trebalo bi dodijeliti:

	uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	ni se slažem ni se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem	Ne znam ili ne želim odgovoriti
bilo kojoj zainteresiranoj pravnoj ili fizičkoj osobi ako se obveže da će postupak provoditi u skladu sa s utvrđenim kriterijima i standardima (angažirati odgovarajuće ispitivače, osigurati odgovarajuću opremu, voditi propisane zapise o vrednovanju...).	1	2	3	4	5	0
isključivo zainteresiranoj visokoškolskoj ustanovi ako se obveže da će postupak provoditi u skladu sa s utvrđenim kriterijima i standardima, neovisno o usklađenosti studijskih programa koje već provodi i polja u kojem želi provoditi vrednovanje.	1	2	3	4	5	0
isključivo zainteresiranoj visokoškolskoj ustanovi koja prije toga već ima akreditaciju za „klasični“ studijski program koji pokriva polje u kojem želi provoditi vrednovanje, ako se obveže da će postupak provoditi u skladu sa s utvrđenim kriterijima i standardima.	1	2	3	4	5	0

Glavni nalazi

Instrument 2

Skup ishoda učenja koji student polaže ima ukupno 4 ishoda. Provedeni ispit je pokazao da student zadovoljava tri ishoda učenja, čak zna i dosta više od standarda izrečenog ishodom učenja, ali nije zadovoljio četvrti odnosno nije u stanju napraviti ono što je izrečeno tim ishodom učenja. Ishodi su usmjereni na četiri razmjerno neovisna elementa znanja. Takav student ipak treba položiti čitav skup ishoda učenja i dobiti certifikat.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 2

Ukoliko građanin u akreditiranoj ustanovi za vrednovanje na temelju ispita koji je potpuno jednak kao i onaj u formalnom obrazovanju dobije potvrdu da je položio 5 skupova ishoda učenja, neovisno u kojoj akreditiranoj ustanovi je položio ispit, ima pravo da mu se taj rezultat automatski prizna u drugoj ustanovi koja u svom studijskom programu ima ugrađene identične skupove ishoda učenja.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 2

Postupak provedbe vrednovanja treba značajno jače „štititi“ sustavom osiguravanja kvalitete kako bi se osigurala vjerodostojnost svih dodijeljenih certifikata i diploma te je stoga opravdano inzistirati i na više dokumentiranja unutar procesa.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 3

- anketa provedena nad 67 pristupnika pilot vrednovanju u 2015 godini
- Ukupno 19 pitanja od toga 17 Likertovog tipa sa „ekvidistantnom” distribucijom sa 5 + 1 odgovorom

Glavni nalazi

Instrument 3

Očekujem da će obrazovne ustanove (npr. sveučilišta) službene certifikate o položenim ishodima učenja na temelju vrednovanja cijeliti jednako kao da sam ista znanja i vještine stekao u formalnom obrazovanju i da će mi tako položene elemente kolegija priznati i osloboditi me pohađanja i polaganja?

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 3

Ukoliko student ima na temelju vrednovanja potvrdu o položenim skupovima ishoda učenja kojima je obuhvaćeno barem $\frac{3}{4}$ kolegija, takvom studentu treba automatski priznati čitav kolegij i osloboditi ga pohađanja i polaganja.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 3

Postupak provedbe vrednovanja treba značajno jače „štiti“ sustavom osiguravanja kvalitete kako bi se osigurala vjerodostojnost svih dodijeljenih certifikata i diploma te je stoga opravdano inzistirati i na više dokumentiranja unutar procesa.

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Glavni nalazi

Instrument 3

Radi osiguravanja kvalitete postupka vrednovanja ono bi se moralo moći provoditi samo u ustanovama koje imaju već akreditirane obrazovne programe iz tog područja?

uopće se ne slažem	uglavnom se ne slažem	niti se slažem niti se ne slažem	uglavnom se slažem	u potpunosti se slažem		Ne znam ili ne želim odgovoriti
1	2	3	4	5		0

Moguće uloge

Olakšan pristup daljnjem obrazovanju
vs. Stjecanje kvalifikacija

Priznavanje postojećih kompetencija
vs. Transfer kreditnih bodova

Obrazovni portfolio i samo-procjena
vs. Vjerodostojno vrednovanje

Stjecanje kvalifikacije vs. Vrednovanje
skupova ishoda učenja.

Uvjeti stjecanja na razini institucije vs.
Nacionalno propisani uvjeti stjecanja.

Preduvjeti za uspješno uvođenje vrednovanja

Uspostavljen kvalifikacijski okvir i definirani skupovi ishoda učenja.

Definiran postupak za vrednovanje svakog skupa ishoda učenja.

Definirani uvjeti koje pravne i fizičke osobe moraju udovoljiti kako bi postale ovlaštene za postupak vrednovanja.

Definiran sustav osiguravanja kvalitete vrednovanja.

Korist za pojedince i društvo

Izgradnja karijere na znanju koje već postoji

Skraćenje vremena potrebnog za dostizanje željene kvalifikacije

Povećanje samopouzdanja

Planiranje karijere i obrazovnih aktivnosti

Pomaže detektirati i certificirati postojeće kompetencije u društvu

Ključna načela vrednovanja u RH

Informacije i savjetovanje moraju biti dostupni

Vrednovanje znanja neovisno o kontekstu stjecanja

Vrednovanje u skladu sa propisanim programom

Vrednovanje se ne može/mora primijeniti na sve vrste znanja

Osiguranje kvalitete

Pristupačna cijena i realno trajanje

Dodatne informacije

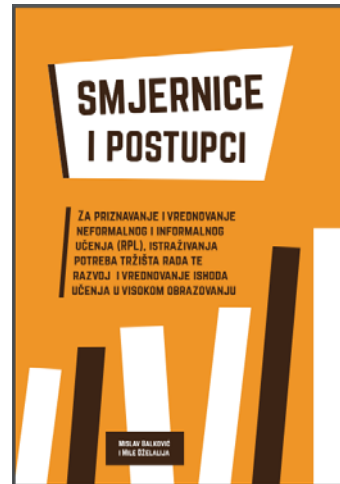
<http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory>

<http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3073>

<https://rpl.azvo.hr/images/documents/Priznavanje%20oprethodnog%20u%C4%8Denja%20u%20EU.pdf>

https://rpl.azvo.hr/images/documents/Smjernice_i_postupci.pdf